

דבר נשיא

האגודה הסוציולוגית הישראלית

בפברואר 2010 אני מסיים את תפקידי כנשיא האגודה. אלה היו שנתיים לא קלות לאגודה, למחלקות לסוציולוגיה ומדעי התנהגות במוסדות להשכלה גבוהה ולחברה הישראלית שאותה אנחנו חוקרים ומלמדים. חוינו קיצוצי תקציב, מלחמה, שביתות באוניברסיטאות, וירידה במספר תלמידי סוציולוגיה כמקצוע עיוני.

למרות האמצעים הדלים והמעורבות הנמוכה באגודה של הסוציולוגים מאוניברסיטאות המחקר, המשיכה האגודה לקיים פעילות ענפה. הקשרים נעשים באמצעות אתר האינטרנט עתיר-התכנים של האגודה, ריבוי הודעות הדואר האלקטרוני, שני גליונות לשנה של ידיעון האגודה, המנוי על כתב העת *סוציולוגיה ישראלית*, הפעילות של הקהילות המקצועיות וקבוצת העניין, הפרסי ההצטיינות לעבודות מ"א, תרגום לעברית והפצה של מונחים, ופעולות לא מעטות אחרות. פעילות האגודה מגיעה לשיאה בכנס השנתי שבו מתכנסים מאות חברים, מוגשים כמאה מאמרים במושבים מקבילים ונערכים דיונים במושבי מליאה ומיני-מליאה.

האתגרים העומדים בפני האגודה בשנים הקרובות הם כבדים. אחת המשימות היא השגה ופיתוח של משאבים שיכסו את הניהול השוטף של האגודה. הגדלת המשאבים תאפשר גם תמיכה יותר גדולה בקהילות המקצועיות וקבוצות העניין, מתן פרס לספר על החברה הישראלית, הזמנת אורחים מחוץ לארץ לכנס האגודה מדי שנה, ומעל לכול – ייסוד כתב עת מקצועי באנגלית. יעד עוד יותר קשה להשגה הוא חיזוק מעמדה ההולך ונשחק של הסוציולוגיה כדיסציפלינה וכמשלח יד בישראל. דבר זה יכול להיעשות על-ידי מאבק של הסוציולוגים באקדמיה, פיתוח של סוציולוגיה פרופסיונלית, התמקצעות ומשיכת תלמידים טובים ללימודי סוציולוגיה. ברם המטרה החשובה והקשה ביותר היא מציאת ייחוד לסוציולוגיה הישראלית ואיתור גומחה שדרכה לא רק תוכל לתרום יותר לחקר ולהבנה של החברה

תוכן העניינים

- 1 דבר נשיא האגודה הסוציולוגית הישראלית
- 2 ההיררכיה בסוציולוגיה העולמית ומקומה של הסוציולוגיה הישראלית בתוכה לקראת הכנס ה-41 של האגודה הסוציולוגית הישראלית עפרה גרינברג, המכללה האקדמית גליל מערבי
- 3 סיכום ערב עיון האמנם צבא שיש לו מדינה? יחסי צבא-חברה-פוליטיקה בצל מלחמת לבנון השנייה ו"עפרת יצוקה" זאב לרר, יו"ר משותף קהילת צבא
- 4 סיכום מפגש ראשון של קהילת משפחה שהתקיים במסלול האקדמי המכללה למינהל דפנה הלפרין, רכזת קהילת משפחה
- 5 השפעת הסרוב על המימנות הסקר גלית סיני קרמונה, יו"ר קהילת שיטות מחקר
- 5 דברים לזכרו של זאב סוקר (זבה) ז"ל זאב שביט, המכללה האקדמית גליל מערבי
- 6 קול קורא להרשמה לחברות באגודה הסוציולוגית הישראלית
- 7 לוח הודעות קהילות מקצועיות
- 7 בחירות 2010
- 8 קול קורא למועמדים ללימודי דוקטורט
- 8 ספרי סוציולוגיה חדשים
- 10 פרסים ומענקי מחקר לסוציולוגים
- 11 דוקטורים חדשים לסוציולוגיה
- 11 הצעות עבודה
- 12 כנס האגודה הסוציולוגית הישראלית

האגודה הסוציולוגית הישראלית

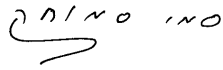
החוג למדעי ההתנהגות, המסלול האקדמי המכללה למינהל
שד' יצחק רבין 7, ת.ד. 25073 ראשון לציון 75190
טל- 03-9634492 ; פקס- 03-9634173
דואר אלקטרוני liatmi@hdq.colman.ac.il
אתר <http://www.israel-sociology.org.il>

עורכת: ד"ר טלי כץ-גרו, אוניברסיטת חיפה
עורכת משנה: ליאת מילביצקי

אחרות. מן הראוי שנושא זה ילובן גם במאמרים בכתבי עת ובספרים.

ברצוני להודות לחברי ההנהלה, ובאופן מיוחד לגוסטבו מש שכיהן בתור ממלא מקום נשיא האגודה בהעדרי ולליאת מילביצקי, שממלאת בנעימות וביעילות את תפקידה בתור מזכירת האגודה. תודות מגיעות גם לרחל פסטרנק ראש הכנס ב-2009 ועפרה גרינברג ראש הכנס ב-2010; לטלי כץ-גרו עורכת מידעון האגודה; לדבורה קלקין-פישמן, ראש ועדת המינוח לסוציולוגיה; ליושבי ראש הוועדות וחבריהן; לראשי הקהילות המקצועיות וקהילת העניין; למסלול האקדמי המכללה למינהל על התמיכה בשירותי מזכירות; ולקרן שניצר שמימנה את תריסר כרכי האגודה.

בשם כל חברי האגודה אני מברך את נשיא האגודה הנבחר ומאחל לו הצלחה בתפקידו.

סמי סמוחה
נשיא האגודה היוצא

**ההיררכיה בסוציולוגיה העולמית
ומקומה של הסוציולוגיה הישראלית
בתוכה
לקראת הכנס ה-41 של האגודה
הסוציולוגית הישראלית**

**עפרה גרינברג
המכללה האקדמית גליל מערבי**

הכנס ה-41 של האגודה הסוציולוגית הישראלית יתקיים כמדי שנה בחופשה שבין הסמסטרים. הכנס יתקיים השנה בימי שני ושלישי, 15-16 בפברואר, 2010, בקמפוס המכללה האקדמית גליל מערבי השוכנת בעכו. אורחי הכנס השנה יהיו פרופסור מייקל בוראווי מאוניברסיטת ברקלי, סגן הנשיא לאגודות סוציולוגיות לאומיות באגודה הסוציולוגית העולמית והנשיא לשעבר של האגודה הסוציולוגית האמריקנית (ASA), ופרופ' סוז'אטה פאטל מהודו, שהיא חברת ההנהלה של האגודה הסוציולוגית העולמית.

נושא הכנס השנה הוא "ההיררכיה בסוציולוגיה העולמית ומקומה של הסוציולוגיה הישראלית בתוכה". אין ספק כי בראש ההיררכיה הזו ניצבת הסוציולוגיה האמריקנית עתירת המשאבים החומריים והאקדמיים: היא מייצרת חלק ניכר מן הידע הסוציולוגי ואף קובעת

הישראלית אלא גם תוסיף ידע חדש לסוציולוגיה העולמית.

הכנס ה-41 של האגודה השנה מתרכז בדיון במשימה האחרונה. נושא הכנס הוא "ההיררכיה בסוציולוגיה העולמית ומקומה של הסוציולוגיה הישראלית בתוכה". היות והסוציולוגיה האמריקנית ניצבת בראש ההיררכיה הגלובלית, מייצרת את רוב הידע הסוציולוגי, שולטת בבמות הפרסום וקובעת את השיח ואת סדר היום של הסוציולוגים בעולם, כל סוציולוגיה לאומית אמורה לשאול את עצמה מהי זהותה, ייחודה ואופן התנהלותה מול ההגמוניה האמריקנית. מן הראוי ששאלות נוקבות אלה יזכו להתייחסות נאותה בהערכת האיכות של המחלקות לסוציולוגיה המתבצעת על-ידי המועצה להשכלה גבוהה בארץ השנה.

הדיון הזה נערך בעקבות כנס מוצלח של האגודות הסוציולוגיות הלאומיות שנערך במרס 2009 בטייפ, טיוואן (מידע על הכנס וכניסה למאמרים שהוצגו בו, שעומדים גם לצאת בשלושה כרכים, מופיעים באתר: <http://www.ios.sinica.edu.tw/cna/>). את הכנס ארגן פרופ' מייקל בוראווי (Michael Burawoy) מאוניברסיטת ברקלי, סגן הנשיא לאגודות סוציולוגיות לאומיות באגודה הסוציולוגית העולמית והנשיא לשעבר של האגודה הסוציולוגית האמריקנית (ASA). בכנס הרצתה גם פרופ' סוג'אטה פאטל (Sujata Patel) מאוניברסיטת היידראבאד (University of Hyderabad), סוציולוגית בולטת בהודו וחברת ההנהלה וסגנית הנשיא לאגודות סוציולוגיות לאומיות לשעבר של האגודה הסוציולוגית העולמית. שניהם מוזמנים לכנס השנה כדי להעשיר את הדיון בפרספקטיבה כלל-עולמית. שניהם דוגלים באתגור של הסוציולוגיה האמריקנית וביצירת מרחב לסוציולוגיות מחוץ לארצות הברית ומחוץ למערב.

במאמר שכתבתי לכנס האגודות הסוציולוגיות הלאומיות ניתחתי את הסוציולוגיה הישראלית כשלוחה של הסוציולוגיה האמריקנית, דבר המאפשר לה להנות ממשאבים ולשמור על רמה טובה. יחד עם זאת, הסוציולוגיה הישראלית מיישמת תיאוריות, שיטות מחקר, תזות וטכניקות אמריקניות על נתונים ישראליים, אך תורמת מעט מאוד בידע תיאורטי ומתודולוגי חדש. הצבעתי על מספר צעדים העשויים לאזן את האוריינטציה האמריקנית כמו מודעות לייחוד הישראלי ועריכת מחקרים השוואתיים עם דגש עליו, בניית קהילה של סוציולוגים ישראלים, פעילות בסוציולוגיה האירופית והים-תיכונית, ופרסומים בעברית לצד פרסומים באנגלית.

מעמדה וייחודה של הסוציולוגיה הישראלית מול הסוציולוגיה העולמית יידונו בכנס הן במליאה והן במיני-מליאה. הם גם צריכים להעסיק את חברי האגודה באקדמיה, בקהילות המקצועיות ובמסגרות

היחסים בין מרכז ופריפריה לשאלה מאוד אקטואלית במכללה, ולא רק לסוגיה תיאורטית.

ועדת ההיגוי של הכנס (לפי סדר הא-ב): גוסטבו מש (אוניברסיטת חיפה); זאב רזנהק (האוניברסיטה הפתוחה); זאב שביט (המכללה האקדמית גליל מערבי); חנה איילון (אוניברסיטת ת"א); מיכל פרנקל (האוניברסיטה העברית); ניסים ליאון (אוניברסיטת בר-אילן); ניצה ברקוביץ (אוניברסיטת בן-גוריון בנגב); סמדר נוי-קניון (המכללה האקדמית אשקלון); רונית יוסמל-מנור (המכללה האקדמית נתניה); שלומי רזניק (המכללה האקדמית עמק יזרעאל).

רונית פישר – רכזת הכנס; ליאת מילביצקי – מזכירת האגודה הסוציולוגית הישראלית.

אנו מקווים לכנס מוצלח, מהנה ופורה.

עפרה גרינברג - יו"ר הכנס,

ofra_gr@netvision.net.il

זאב שביט - סגן יו"ר הכנס, zvshavit@gmail.com

סמי סמוחה - נשיא האגודה הסוציולוגית הישראלית,

ssmooaha@univ.haifa.ac.il

סיכום ערב עיון

האמנם צבא שיש לו מדינה?

יחסי צבא-חברה-פוליטיקה בצל מלחמת

לבנון השנייה ו"עפרת יצוקה"

זאב לרר

יו"ר משותף קהילת צבא

ב 30 ביוני 2009 נערך בקמפוס האוניברסיטה הפתוחה ערב עיון לרגל צאת הספר "צבא שיש לו מדינה" בעריכת גבי שפר, אורן ברק ועמירם אורן. ערב העיון אורגן על ידי המחלקה לסוציולוגיה מדע המדינה ותקשורת באוניברסיטה הפתוחה, בשיתוף עם קהילת צבא של האגודה הסוציולוגית הישראלית. ערב זה הוא חלק מסדרת אירועים שהאו"פ והקהילה מארגנות במשותף. בראש הכינוס עמד פרופ' בני נויברגר מהמחלקה לסוציולוגיה, מדע המדינה ותקשורת של האוניברסיטה הפתוחה שגם פתח את הדיון והציג שאלות מרכזיות לדוברים.

במרכזו של ערב העיון עמדה שאלת הפיקוח על הצבא בישראל: מהם מנגנוני הפיקוח המדינתיים והאזרחיים על הצבא? כיצד ניתן לתאר אותם ואת השפעתם על דפוסי הפעולה הצבאיים, במיוחד כפי שאלה באו לידי ביטוי במלחמת לבנון השנייה ובמבצע "עופרת יצוקה"? האם אומנם הצבא הישראלי הוא בעל דומיננטיות יתרה, ואף בלתי מפוקח, כפי שמציעה כותרת הספר?

את סדר היום הסוציולוגי העולמי. עם זאת, מחוץ לארצות הברית ומחוץ למערב, פועלות קהילות סוציולוגיות לאומיות שגם בהן מתבצעת פעילות הוראתית ומחקרית, רעיונות חדשים נהגים ופרסומים מדעיים רואים אור. מצב זה מעורר שאלות כגון: האם הידע שמייצרת הסוציולוגיה האמריקנית הוא אכן אוניברסאלי או מוגבל להקשר האמריקני או למערב? ומהו מעמדן של הסוציולוגיות הלאומיות מול הסוציולוגיה האמריקנית וכיצד הן מאתגרות אותה?

מן הזווית הישראלית נשאלת השאלה היכן ממוקמת הסוציולוגיה הישראלית בהיררכיה בסוציולוגיה העולמית? האם היא שלוחה שולית של הסוציולוגיה האמריקנית או גוף נפרד המפלט לעצמו דרך משלו? האם הסוציולוגים הישראלים מפתחים ידע חדש או רק מיישמים על נתונים ישראליים את הגישות התיאורטיות ואת שיטות המחקר השונות של הסוציולוגיה האמריקנית? האם הם צריכים לשאוף להשתלבות מלאה בסוציולוגיה האמריקנית הדומיננטית ולזכות בנתח ממשאביה, או לחתור לחיזוק קשרים עם סוציולוגים אירופים ולשיתוף פעולה ים-תיכוני או אזורי? האם על הסוציולוגים הישראלים להיות מעורבים יותר בבעיות החברה והמדינה, לכתוב יותר בעברית, ולקיים שיח עם הציבור הרחב וקובעי המדיניות ובכך לפתח את ייחודם? ואם יעשו את כל אלה, האם לא יסתכנו בהתדרדרות לדלות, להסתגרות, לקרתנות ולשוליות? הדיון בדילמות אלו יאפשר לעשות חשבון נפש – להעריך את הישגיה של הסוציולוגיה הישראלית עד כה, את כיווני התפתחותה ואת היעדים שעליה להציב לעצמה.

מליאת הכנס ואחת משתי המיני-מליאות שיתקיימו במסגרת הכנס ידונו בכמה מן השאלות האלה. המיני-מליאה האחרת תדון בשיתוף פעולה או בתחרות בין מרכז ופריפריה בחינוך הגבוה. בנוסף לכך יתקיימו במסגרת הכנס עשרים וחמישה מושבים בנושאים שונים, מפגשי דוקטורנטים עם אורחי הכנס מחו"ל, תצוגת פוסטרים ושני סיורים לימודיים בסביבה. כמו בכל שנה יתקיימו גם האספה השנתית של חברי האגודה, טקס חלוקת פרסי האגודה לעבודות מצטיינות ופגישות הקהילות המקצועיות.

הכנס במכללה האקדמית גליל מערבי, יאפשר למשתתפים, הכרות עם מכללה ייחודית מבחינת ההרכב ההטרוגני של אוכלוסייתה. כ-40% מהתלמידים הם ערבים (נוצרים, מוסלמים, דרוזים, בדווים). עולים "חדשים" מבריה"מ לשעבר, תושבי עיירות פיתוח, מושבים וקיבוצים מוסיפים למגוון האנושי. חוגי הלימוד העיקריים במכללה הם מתחום מדעי החברה, כאשר החוג לסוציולוגיה הוא אחד הגדולים מביניהם. מיקום המכללה, צפונית לעכו, מאפשר נגישות להשכלה גבוהה לסטודנטים מאזור גיאוגרפי רחב, שאחרת לא היו מגיעים ללימודים גבוהים. אך המיקום, הרחק מת"א, הופך את שאלת

מכך, אחת הסיבות הראשיות לחולשתו של הפיקוח על הצבאיות נעוצה דווקא בעוצמתו של הפיקוח על הצבא. לוי מראה כיצד הפיקוח על הצבא יוצר היצף מידע, מתמקד בממדי המיקרו של פעולת הארגון ובהיבטים אינסטרומנטליים, ובכך מצר את מרחב הפעולה של הארגון אבל מחליש גם את היכולת לפקח על הצבאיות עצמה. המלחמות האחרונות בלבנון ובעזה הראו כיצד הצבא פועל מתוך כפיפות מלאה לדרג הפוליטי אבל באופן שבו החשיבה הצבאית דומיננטית ברמה בלתי מעוערעת.

סיכום מפגש ראשון של קהילת משפחה שהתקיים במסלול האקדמי המכללה למינהל

דפנה הלפרין רכזת קהילת משפחה

קהילת משפחה, אשר הוקמה ביוזמתה של פרופ' סלביה פוגל-ביז'או, ראש התכנית לתואר שני בלימודי משפחה, במסלול האקדמי המכללה למינהל, ערכה יום עיון בתחילת יולי 2009.

יום העיון הראשון, אשר בו השתתפו בו כ-30 מחברי קהילת משפחה, עסק בנושא: מוסד משפחה: התקשורת כראי? והתקיים במסלול האקדמי, המכללה למינהל.

יום העיון כלל שני מושבים, וביניהם הקרנת סרט ודין. במושב הראשון אשר עסק בנושא: "מסורת, שינויים ומה שביניהם", בהנחייתה של דר' רינה שחר, הוצגו שלוש עבודות: א. "דרישת העולם המערבי למונוגמיה והקושי לעמוד בה - השואה מגדרית, עבודה של דר' רינה שחר וגב' עדי ורשביאק; ב. "סקס: כוחם של החלשים - עוצמה בזוגיות ושימוש בסקס כאסטרטגיה לשכנוע בן הזוג" - הוצגה על ידי דר, יעריט בוקק-כוהן ודר' סבינה ליסציה ג. הצעת מחקר בנושא "זוגיות הטרוסקסואלית - פרק ב' בעולמן של נשים יבודיות בישראל באמצע חייהן", הוצגה על ידי גב' עופרה אור.

המושב השני עסק בנושא: "משפחה ותקשורת: עדות חצויה - עדות צהובה?", בהנחיית דר' סיגל ברק-ברנדס. גם במושב זה הוצגו שלוש עבודות: א. "איפה רוז?!": מיתוס המשפחה בישראל כפי שעולה מסיקור רציחתה של הילדה רוז פיזאם בעיתונות הישראלית - עבודה של דר' סיגל ברק-ברנדס וגב' שלי גפן; ב. 'המשפחה האידיאלית' ועד 'המשפחה האלטרנטיבית': פרשנות הורים לדימויי משפחה והורות בטלוויזיה והשימוש בה כמקור לידע הורי, הוצגה על ידי גב' שלי גפן; ג. בין אשמה לקורבנות: ייצוג השיח האימהי ב"פרשת רמדיה", הוצגה על ידי גב' קרולין ארוניס.

בין הדוברים בלטה ההסכמה בדבר היתרבותם של מנגנונים, אמצעים וסוכנים שניתן להחשיבם ביחד כפיקוח על הצבא. בין אלה ניתן למנות: עליה בשקיפותו של הצבא ובחדירותו לביקורת ציבורית ותקשורתית; מעורבות והשפעה של קבוצות חברתיות כגון הורים, נשים ודתיים על הנעשה בשורותיו; והידוק הבקרה הכלכלית והמשפטית עליו. אולם במקביל, הם הציגו זוויות ראייה שונות ומורכבות, ביחס למשמעותם, והשפעתם של צורות הפיקוח על דפוסי הפעולה הצבאיים, וביחס לעצם היכולת להגדירם כ"פיקוח".

פרופ' גבי שפר טען כי תרבות הביקורת והבקרה לא הפחיתה משמעותית את הדומיננטיות של המערכת הבטחונית ואת העדר הפיקוח האפקטיבי עליה. זאת, משום עוצמתה של הרשת הבטחונית הבלתי פורמלית בפוליטיקה, בכלכלה, בתעשיות הבטחוניות, ואף במערכת החינוך לה שותפים אנשי הצבא, פורשי הצבא שתפסן עמדות אזרחיות משפיעות ובעלי בריתם במגזר האזרחי. רשת זו מוסיפה להנות מלגיטימציה, סטטוס חברתי והשפעה על תהליכי קבלת החלטות כתוצאה מהתמשכות תפיסת האיום.

לעומתו, פרופ' אייל בן ארי זיהה עקבות ברורים של הצורות השונות של הפיקוח באופן ההתארגנות הצבאית, בצה"ל כמו גם בצבאות מערביים אחרים, כחלק מניתוח רחב יותר של דפוסי הפעלת כח צבאיים היברידיים. בן ארי הצביע על גידול ניכר בגופי תקשורת, משפט, וסיוע הומניטרי בצבא, וטען כי הם מהווים אדפטציה צבאית לעובדה כי הפעולה הצבאית מתרחשת תחת זכוכית מגדלת תקשורתית ומשפטית. אולם במקביל, אדפטציה זו מאפשרת לצבא לשמור ולהמשיך את הדומיננטיות שלו בקבלת החלטות.

פרופ' סטיוארט כהן טען כי התרבות הפיקוח דווקא מובילה להגברת השימוש באלימות על ידי הצבא. כחלק החדירה הגוברת של התחום האזרחי לצבא פרופ' כהן מזהה גם סימנים להשגת גבול: כלומר חדירה לתחומים פרופסיונליים-צבאיים מובהקים המשפיעים על ההתנהלות המקצועית התקינה של הצבא. בניגוד לטענה כי הלחץ החברתי משתק את הצבא, טוען כהן באופן מעניין, כי הוא דווקא גורם לצבא לפעול ביתר עוצמה: הדרישה הציבורית לאפס נפגעים תורגמה על ידי הצבא להפעלת עוצמת אש גבוהה עם ריבוי קורבנות בלתי מעורבים. כהן קורא לנסח אמנה חדשה בין צבא לחברה, אשר מצד אחד מכפיפה את הצבא לפיקוח אזרחי, ומצד שני מכירה בייחודה המקצועי של הספירה הצבאית.

פרופ' יגיל לוי, מציע להבחין בין שתי צורות של פיקוח: פיקוח על הצבא, ופיקוח על הצבאיות. בעוד שהראשון ממוקד בשליטה על הצבא וסדריו הארגוניים הפנימיים, הרי שהפיקוח על הצבאיות ממוקד בעצם הלגיטימציה לשימוש בכח הצבאי, ואינו ממוקד רק בארגון הצבאי, אלא גם באלה שמפעילים אותו. לטענתו של לוי פיקוח זה חלש מאד בישראל. יותר

הסקרים המבוצעים בשנה בחברה (*Oversurveyed Effect*) וההרשאה החברתית הנתפסת של הסקרים וההשתתפות בהם.

גורמים נוספים שמשפיעים על הסרוב בסקרים קשורים למערך המחקר, והם כוללים את מידת העניין של הפרט בנושא הסקר, עמדותיו ביחס לגוף המחקר והעדפה לאופן ההתקשרות עם המראוויין לצורך איסוף הנתונים בסקר ולאופן מילוי השאלון.

התמודדות יעילה עם הטיית הסקר הנובעת מהסרוב כרוכה ביישום פרקטיקות מתודולוגיות שנועדו להגדיל את שיעור ההענות בסקר והתאמות סטטיסטיות לאחר איסוף הנתונים. על מנת להבטיח את מהימנות הנתונים בסקר, על החוקר לבחון וליישם דרכי התמודדות יעילות למיצוי המדגם המקורי ולתיקון סטטיסטי של הטיית הסרוב.

**האגודה הסוציולוגית הישראלית
מביעה צער עמוק על פטירתו של**

זאב סוקר ז"ל

סוציולוג, בעל תואר שני (מ.א. בסוציולוגיה) זאב כתב את עבודת המ.א. שלו אצל פרופ' עמנואל מרכס באוניברסיטת ת"א. עבד באוניברסיטה הפתוחה מאז שנת 1987, והיה מרכז הוראה בכמה קורסים: סוציאליזציה, החברה הקיבוצית, תיאוריות סוציולוגיות קלאסיות, תיאוריות סוציולוגיות בנות זמננו. הוא נפטר באופן פתאומי, ב-10 לנובמבר 2009, על שולחן עבודתו באו"פ.

האגודה מביעה תנחומיה למשפחתו
יהיה זכרו ברוך

בשם ההנהלה והחברים
סמי סלומה, נשיא האגודה

**דברים לזכרו של
זאב סוקר (זבה) ז"ל**

**זאב שביט
המכללה האקדמית גליל מערבי**

זאב סוקר, נפטר באופן פתאומי ביום שלישי ה-11 לנובמבר, כשהוא יושב אל שולחנו שבאוניברסיטה הפתוחה. אילו היו הסוציולוגים אנשים האמונים על כתיבה דרמטית ניתן היה לומר כי זבה מת על משמרתו, כשהוא מתכוון לשיעור בתיאוריה סוציולוגית, שאותו עמד לשדר אותו ערב לתלמידיו בלונון. אולם עבור כל מי שהכיר אותו לא היה כאן עניין

בין שני המושבים הוקרן סרטו של מר טומי לנג: "טייאה", העוסק בשינויים במוסד המשפחה וביחסים הנרקמים במסגרתו, כשבראש המשפחה עומד הורה אחד והוא גבר שהתאלמן. כמו כן, בעקבות הקרנת הסרט, שנעשה במסגרת לימודי תואר שני בתקשורת באוניברסיטת תל-אביב, נערך דיון מרתק ומרגש.

המשתתפים הסכימו כי יום העיון היה מאתגר אינטלקטואלי, ומעשיר רגשית ומחקרית גם יחד. הם הצביעו על הצורך המשותף להמשיך ולהיפגש על מנת ללמוד ביחד ולהרחיב את השיח הסוציולוגי בנושא המשפחה.

השפעת הסרוב על מהימנות הסקר

גלית סיני קרמונה יו"ר קהילת שיטות מחקר

השימוש בסקרים מאפשר לבחון תופעות ומגמות חברתיות ולאמוד דפוסי התנהגות פוליטיים, צרכניים וארגוניים. סקרים מהימנים הם אלה אשר מתמודדים בצורה היעילה ביותר עם טעויות פוטנציאליות אשר עשויות לפגום במידה שבה ממצאי הסקר משקפים את המציאות הנחקרת.

גם במידה ובה הסקר מבוצע בהתבסס על העקרונות הסטטיסטיים המקצועיים המפחיתים את טעות הדגימה בסקר (דגימה אקראית והפחתת טעות הדגימה למינימום המקובל, קרי: 4.5%), קיימים גורמים נוספים אשר עשויים לפגום באמינות אומדני הסקר.

הסרוב להשתתף בסקרים (*Unit Nonresponse*) מהווה את אחת הבעיות הקשות והמטרדיות ביותר הקשורות לביצוע סקרים בעת הנוכחית ברמה חובקת עולם ותחומי מחקר. השתתפות בסקרים הנה במהותה פעילות חברתית, הדורשת את הנכונות של הפרט (המראוויין) לקיים אינטראקציה עם מוסד (גוף המחקר) או סוכן חברתי המייצג אותו (המראויין). נכונותו של הפרט להשתתף בפעילויות חברתיות תלויה במאפייניו האישיים, ובמידה שבה ההתקשרות בין השחקנים החברתיים נתפסת על ידי הפרט כלגיטימית בהקשר החברתי והנורמטיבי שבו הוא חי ופועל.

בהתייחס למאפייני המראוויין, מאפיינים סוציודמוגרפיים משפיעים על התהליך הקוגניטיבי של ההחלטה ביחס להשתתפות בסקר על ידי יצירת פרה דיספוזיציות ביחס למאפייני מערך הסקר. המאפיינים ברמת המקור המשפיעים על ההשתתפות בסקרים הנם: אורבניות, רמת האחריות החברתית הקולקטיבית - המושפעת ממידת הלגיטימציה של מוסדות חברתיים ומרמת האחידות החברתית, מספר

מדוע כדאי להצטרף?

כדי להשתייך לגוף מקצועי גדול וותיק, בעל יוקרה ו"גאוות יחידה"

כדי להתעדכן באופן שוטף, באמצעות:

אתר האינטרנט החדש, שבו מידע על מלגות לסטודנטים ופוסט-דוקים; מידע על מענקי מחקר ועל מסלולי לימוד והתמחויות; הצעות עבודה חדשות, הודעות על הרצאות סימפוזיונים וכנסים בארץ ובח"ל ועוד. מידע חשוב באתר זה נחשף רק בפני חברים באגודה; רק חברים זכאים להשתתף בפורומים של הקהילות המקצועיות

כתב העת "סוציולוגיה ישראלית" – מינוי לחברי האגודה ללא תשלום נוסף

פרסומי האגודה - המידעון, הרואה אור פעמיים בשנה, וספרי האגודה היוצאים לאור אחת לשנתיים (אנגלית, הוצאת Transaction), נשלחים לחברים ללא תשלום נוסף

הכנס השנתי - זהו המפגש השנתי החשוב להיכרות עם אנשים ועם חומרים מקצועיים חדשים; לחברי האגודה הנחה משמעותית בדמי השתתפות בכנס

כדי לחזק/ליצור לעצמך רשת היכרות מקצועיות, המלווה אותך במהלך חיך המקצועיים

כדי לבחור/לפתח את תחום התמחותך, באמצעות חברות באחת מן הקהילות המקצועיות הפעילות במסגרת האגודה: ארגונים ועבודה, בריאות ורפואה, גוף מיניות ורבייה, הגירה ודמוגרפיה, חינוך, מגדר, משפחה, סטייה ובעיות חברתיות, שיטות מחקר וצבא.

מדוע להצטרף כעת?

כי האגודה (בת ה-42) מחדשת פניה, ולראשונה בתולדותיה, נפתחה החברות בה בפני כל המעוניינים בידע סוציולוגי ובמחקר החברתי, כולל סטודנטים בכל שלבי לימודיהם

כי העלות נמוכה, יחסית להטבות (ר' בעמוד הבא) ויחסית למקובל באגודות אחרות בחו"ל

כי חברים בכל הקטגוריות שאינם סטודנטים זכאים לשלם דמי חברות באגודה גם לשנתיים או לשלוש שנים מראש ואז התשלום בשנה השנייה הוא 90% ובשנה השלישית 80% מדמי החברות בשנת 2010

כי בפברואר 2010 יתקיים הכנס השנתי של האגודה הסוציולוגית וכי ההצטרפות כחבר/ה לאגודה תקנה הנחה ניכרת בדמי ההשתתפות בכנס

כי אפשר להצטרף לקבוצת העניין של הדוקטורנטים וכי דוקטורנטים רשאים לבחור ולהיבחר למוסדות האגודה

דרמטי. זבה היה מאוהב בסוציולוגיה והקדיש למקצועו את מירב מרצו וכישוריו האינטלקטואליים. לא אחת העדיף את עבודתו על פני ארוחת צהריים משותפת ומשום כך זכה בפיו – חבריו - לכינוי "חמקן".

במשך עשרים ומשהו השנים שהכרתיו היה זבה שקוע רובו ככולו בהוראה, במחקר ובכתיבה, בעיקר בסוגיות שונות מתחום הסוציולוגיה של החינוך. הוא צבר ידע וייצר אותו, ובעיקר חלק אותו עם אחרים בנדיבות וללא כל אינטרס זר. זבה היה למדן וידען, התעניין והתמצא בתחומים רבים, והפיק הנאה מרובה משיחות עיוניות שבהן היה "עוקר הרים וטוחנם זה בזה" – מנתח ומקרב סוגיות מעולמות ידע סוציולוגיים שונים. בקיאותו בתיאוריות סוציולוגיות הייתה מרשימה. עבורנו, חבריו למקצוע, כמו גם עבור תלמידיו, הוא שימש כתובת להתייעצות ולסיוע ומקור לתובנות מפורות, ותמיד נענה לכל פנייה בנכונות וברוח טובה.

בלתי נפרד מזבה הסוציולוג היה זבה ההומניסט, האיש שהצטיין בקשב לכל אדם, וברגישות לכל עוול וקיפוח, תכונות אלה ניכרו בכל התנהלותו - בשיחות שניהל עמו, חבריו לעבודה, ובמסגרת תפקידים פורמאליים שמיאל, בראש ובראשונה כמורה, וכן כחבר ועדת המשמעת של האוניברסיטה הפתוחה. בעבודותיו המחקריות ניכרו אנושיותו וחוש ההסתכלות החד שבו ניחן. רגישותו לעוול ולקיפוח הובילה אותו להיות מעורב עמוקות במאבק המקצועי שמנהלים חברי הסגל הזוטר של האוניברסיטה הפתוחה. כאן באו לידי ביטוי תבונתו ושיקול דעתו, שהפכו אותו לדמות משמעותית ביותר עבור הנהגת המאבק.

היה גם זבה האסתטיקן, אוהב האמנויות שלא החמיץ הזדמנויות לחבב את אהבותיו על אחרים. והיה גם זבה האב, הגאה בשני בניו ובהישגיהם, שטיפח אותם והשתדל לכונן את סדר יומו לפי צרכיהם. הגאווה בבניו חצתה את גבולות הדיסקרטיות שבה אפף את חייו הפרטיים ופתחה בפנינו צוהר לעולמו שמעבר למקצוע.

בתכונותיו הייחודיות הוא הציב בפנינו רף גבוה להגיע אליו. חבריו וכל אלה שהכירו אותו ממשיכים לראות את דמותו מול עיניהם ומתגעגעים.

קול קורא להרשמה לחברות באגודה הסוציולוגית הישראלית

בעלי תארים מתקדמים, סטודנטים לסוציולוגיה ולמדעי ההתנהגות

בכל רמות הלימוד (תואר ראשון, שני, שלישי), בכל האוניברסיטאות והמכללות נקראים להצטרף לאגודה

(כמותיות ואיכותניות), ומתן כלים ישומיים עבור חוקרים וסטודנטים מדיסציפלינות השונות לבחינת תופעות חברתיות. הדיון בקהילה יהווה הזדמנות למפגש אקדמי בין המחקר הכמותני והמחקר האיכותני ובסיס ליישום מערכי מחקר מורכבים המשלבים פרקטיקות שונות מתוך מטרה לייעל את עבודת השדה המחקרית.

! תודה לדורון דגני, רכז קהילת הגירה ודמוגרפיה, שנכנס לתפקידו החדש.

! אנו שמחים להודיע שבשעה טובה נפתח הבלוג של קהילת מגדר המופיע בדף קהילת מגדר בקישור:

<http://www.israel-sociology.org.il/index.aspx?id=2265>

! כולכם/ן מוזמנים/ות למפגשי הקהילות המקצועיות שיתקיימו ב- 16.2.2010, ביום השני שבכנס האגודה הסוציולוגית הישראלית במכללה האקדמית גליל מערבי בעכו.

מידע מפורט בנוגע לקהילות המקצועיות

ולקבוצות העניין של האגודה מעודכן

באתר האגודה:

[/http://israel-sociology.org.il](http://israel-sociology.org.il)

בחירות 2010

שלום לחברי/ות האגודה בעלי/ות זכות בחירה,

בעלי/ות זכות בחירה הם/ן מי ששילמו דמי חבר לאגודה בשנת 2009 או ראשית 2010 ואינם/ן סטודנטים/ות לתואר ראשון או שני. גימלאים/ות ודוקטורנטים/ות נמנים/ות על בעלי/ות זכות הבחירה.

על פי תקנון האגודה, חייבים להיות בהנהלה נציגים/ות של חמש האוניברסיטאות, 2 נציגים/ות מן המכללות, 2 נציגים/ות מחוץ למוסדות האקדמיים ונציגה/ה 1 לדוקטורנטים.

השנה עלינו לבחור נשיא אגודה ו-3 חברי/ות הנהלה. יסיימו את תפקידם פרופ' סמי סמוחה (נשיא), פרופ' גוסטבו מש (אוניברסיטת חיפה), דר' נלי אליאס (אוניברסיטת בן גוריון) וגב' אתי בן זיו (עצמאית).

האגודה מודה לנשיא ולחברי/ות ההנהלה המסיימים/ות את תפקידם/ן על תרומתם/ן לקהילה הסוציולוגית.

ועדת הבחירות (דני ממון, גוסטבו מש, חיה שטייר) פנתה לפרופ' משה סמיונוב (אוניברסיטת תל-אביב) והוא נעתר לקחת על עצמו את תפקיד נשיא האגודה.

• כי מי שיצטרף כחבר לאגודה בשנת 2010 יוכל לבקש לשלוח לכתובתו, ללא תשלום נוסף, את הספר החדש בהוצאת האגודה הסוציולוגית:

Israel's Destiny: Fertility and Mortality in a Divided Society / Jona Schellekens and Jon Anson (eds.) (2007), Transaction Publishers: New Brunswick, NJ. *Schnitzer Studies in Israeli Society, Vol 12. Publication Series of Israel Sociological Society, Series editor: Eva Etzioni Halevy*

• כי מי שיצטרף כחבר לאגודה בשנת 2010 יוכל לבקש ממזכירות האגודה לשלוח לכתובתו ללא תשלום נוסף גיליונות קודמים של כתב העת סוציולוגיה ישראלית, במידה ונשארו עודפים במשרד האגודה.

ספסי הרשמה לאגודה ולכנס נמצאים בחלק ממזכירות המחלקות ובאתר האינטרנט של האגודה <http://israel-sociology.org.il> בכתובת: אפשר לקבלם גם באמצעות פנייה למזכירות האגודה בדוא"ל: liatmi@hdq.colman.ac.il

לוח הודעות קהילות מקצועיות

! ברכות ובהצלחה לקהילת סטייה ובעיות חברתיות יו"ר ברכה כץ שיבאן שקיבלה אישור מהנהלת האגודה להתחלת פעילות.

סטייה מנורמות תרבותיות וחברתיות בעידן הנוכחי מקבלת מגוון רב של צורות, ויש לה השלכות רבות, בין אם במימד המקומי או הגלובלי, האינדיבידואלי, הארגוני, הלאומי ואף הבינלאומי. לסוגיות שונות בתחומים אלה יש השלכות על פיתוח, שימור או אף ביטול של מנגנונים שונים של פקוח חברתי, ואף על גיבוש מדיניות חברתית.

מטרת קהילת סטייה ובעיות חברתיות החדשה היא להרחיב את השיח הקיים בחברה הישראלית בנושאים אלה בין האקדמיה, המחקר והשטח ולתרום לו. דגש מיוחד הקהילה מבקשת לשים על הדיבטת החברתית.

! ברכות ובהצלחה לקהילת שיטות מחקר יו"ר גלית סיני קרמונה שקיבלה אישור מהנהלת האגודה להתחלת פעילות.

מטרת הקהילה שיטות מחקר הנה לשמש במה לדיון תאורטי אודות שיטות המחקר השונות במדעי החברה

* על השימוש באסטרטגיות וטקטיקות של משא ומתן פוליטי לקידום החקיקה (אסטרטגיות שנהוג לחשוב שמשמשות בהן רק ביחסי קואליציה אופוזיציה).
* על התרומה העצומה של החקיקה שביזמת חברי הכנסת בתחומים חברתיים כלכליים רבים של קידום העובדים, הנשים, הילד, איכות הסביבה ועוד;
* הספר מצביע על ממצא מדאיג, לפיו אין מתאם בין ההצטיינות בחקיקה לבין ההיבחרות מחדש לכנסת.

***Gendering Religion and Politics - Untangling Modernities* / Edited by Hanna Herzog and Ann Braude (2009), New York : Palgrave Macmillan Ltd**

Gendering Religion and Politics explores the multi-dimensional nature and inherently contingent qualities of modernity as they are revealed in the entwined relations between gender, religion, and politics. Evocative case studies by sociologists, historians, anthropologists, political scientists, and theologians situate the discussion in Muslim, Christian, and Jewish communities. Twelve outstanding scholars delve into the interconnections of religion, gender, and politics that lie beneath domestic and international conflicts. While previous studies portrayed religious women as passive or as relics of the past, these essays demonstrate their active roles in shaping modernity and untangle the web of relations connecting women's religiosity to the political processes.

***New Rituals – Old Societies: Invented Rituals in Contemporary Israel* / Nissan Rubin (2009), Boston: Academic Studies Press.**

Rituals provide public solutions to some types of life crises. There are crises which beset individuals in modern and post-modern society which are not easily addressed by traditional rituals. However, rites have not disappeared in contemporary society, but have merely changed their guise

Focusing on the secular society of contemporary Israel, this collection examines rituals which were invented by individuals and communities in order to celebrate important turning points. In contemporary Israel a process of innovation of new rituals was introduced, either by the adoption of ritual elements from outside sources or by the transformation of existing Jewish symbols through the infusion of new contents originating in secular ideology.

בנוסף ועדת הבחירות (בהתאם לתקנון) פנתה וקיבלה את הסכמתם של פרופ' ניצה ינאי (אוניברסיטת בן גוריון), דר' אסף דר (אוניברסיטת חיפה), דר' ורדה לבנון (סוציולוגית עצמאית העובדת ב'אור ירוק'), לשמש בתפקיד חברי/ות ההנהלה.

הנהלת האגודה החליטה לקיים השנה בחירות אלקטרוניות ועל-כן ישלח דוא"ל בחירות לכל החברים. בנוסף יערכו בחירות משלימות באסיפה השנתית של האגודה שתתקיים במכללה האקדמית גליל מערבי בעכו.

דר' דניאל ממון
יו"ר ועדת הבחירות

קול קורא למועמדים ללימודי דוקטורט

במסגרת תכנית

**European Ph.D. in Socio-Economic
And Statistical Studies.**

זוהי תכנית בינלאומית בין-תחומית בשיתוף שמונה אוניברסיטאות, ביניהן אוניברסיטת חיפה. לבוגרי תכנית הדוקטורט מוענק התואר Doctor Europaeus. התוכנית כוללת לימודים באוניברסיטת חיפה, סמסטר לימודים באחת מהאוניברסיטאות השותפות והשתתפות בסמינר שנתי של כל הסטודנטים בתכנית. מועמדים מצטיינים בעלי תואר שני מתחומי מדעי החברה מוזמנים לפנות לקבלת פרטים נוספים לפרופ' אריה רטנר מהחוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה באוניברסיטת חיפה ולעיין באתר התכנית www.europhd.org

האגודה הסוציולוגית שמחה לבשר כי יצא

לאור ונשלח לחברים ולחברות

גיליון יא, 2009/2010

חוברת 1

גיליון מיוחד של

כתב העת סוציולוגיה ישראלית בנושא:

הסוציולוגיה הישראלית והדיון בגוף

ספרי סוציולוגיה חדשים

הח"כ כמחוקק – החקיקה הפרטית בכנסת, צמיחתה ותרומתה/ מאור ענת (2009), תל אביב: הקיבוץ המאוחד.

הספר חושף ממצאים מרתקים;
* על הצמיחה הדרמטית של החקיקה הפרטית; מ 2% בכנסת הראשונה, ל 50% מ 1992 ואילך.

***Yitzhak Rabin's assassination and the dilemmas of commemoration* / Vinitzky-Seroussi Vered (2009), New York: Suny Press.**

How does a society cope with the challenge of acknowledging and commemorating difficult aspects of its past? In *Yitzhak Rabin's Assassination and the Dilemmas of Commemoration*, Vered Vinitzky-Seroussi develops a timely sociology of commemoration, drawing on the public memory of Israel's Prime Minister Yitzhak Rabin, who was assassinated at the end of a peace rally in Tel Aviv in 1995. She identifies and analyzes the building blocks from which commemoration is made: agency, space, time, and narrative. Acting as a guide, she leads the reader through monuments and gravestones, memorial services and political demonstrations, rituals both moving and banal, and individuals determined to remember, as well as those who wish to forget. *Yitzhak Rabin's Assassination and the Dilemmas of Commemoration* examines the meanings, boundaries, opportunities, and limits of commemoration, a phenomenon not unique to Israel but shared by many nations across the globe.

***Transnationalism: Diasporas and the advent of a new (dis)order* / Edited by Eliezer Ben-Rafael, and Yitzhak Sternberg with Judit Bokser Liwerant and Yosef Gorny (2009), Leiden and Boston : Brill Academic Publishers.**

This book deals with transnationalism and captures its singularity as a generalized phenomenon. The profusion of transnational communities is a factor of fluidity in social orders and represents confrontations between contingencies and basic socio-cultural drives. It has created a new era different from the past at essential respects. This is an age of enriching cultural diversity fraught with threatening risks inextricably linked to contemporary globalization. National sovereignty is eroded from above by global processes, from below by aspirations of sub-national groups, and from the sides - by transnational allegiances. This is the backdrop against which this book delves into the fundamental issues relating to the nature, scope and overall significance of transnationalism. For a full table of contents, please visit www.brill.nl/icss

The term "personal definitional rites" coined here refers to rites carried out by individuals undergoing a change in identity.

***Organizational Pathology: Life and Death of Organizations* / Yitzhak Samuel (2009), New Brunswick (U.S.A) and London (U.K.): Transaction Publishers.**

Organizational Pathology draws an extended metaphor that the life cycle of an organization is akin to the biological life cycle. Like all living things, organizations will encounter problems that lead to decline and eventual failure. This work discusses the basic problems and life-threatening diseases responsible for organizations' failure and their death, including organizational politics, organizational corruption, and organizational crime. The book also contains critical work on crises and fixations; failure and survival; and processes of disbandment and closure of dying organizations.

The consideration of these issues follows a diagnostic model of failure. Samuel argues that if the problems that lead to failure can be predicted or diagnosed early, their severity can be assessed and possible remedies can be implemented to avoid escalating crises. At the very least, an understanding of why and how decline happens can be gained from this analysis. This book offers facts about the causes and consequences of organizational downfall and clues about diagnoses of certain symptoms of abnormal behavior, and how to identify early signs of decline or failure. In order to illustrate these abstract arguments and concepts, Samuel uses various real-life examples of events that have occurred in cross-country contexts. In this way, *Organizational Pathology: Life and Death of Organizations* should serve a variety of readers.

Although primarily intended for students and scholars in the social and behavioral sciences that are familiar with the study and the practice of organizations, this book's informal style makes it easily accessible to a wide range of readers. Just as Samuel's previous book on organizational politics led to new lines of research and theory, this book will encourage similar studies in organizational pathology and institutional malaise.

enrichment that the globalization era offers. This is a compelling collection for anthropologists, sociologists, educational researchers, and anyone who seeks to understand the need of new modes of thinking about education in the global era.

CONTRIBUTORS: Robert Arnove, Aaron Benavot, Eyal Ben Ari, Roser Cussó, Yossi Dahan, Roger Dale, Oren Lallo, Julia Lerner, Orna Naftali, Julia Resnik, Susan Robertson, Philip Wexler and Yossi Yonah.

Desk copies may be obtained through: Edwin Bakker (edwinbakker@sensepublishers.com)

Readership: All those interested in transnationalism, globalization, multiculturalism, contemporary and past diasporas, ethnicity and minority studies, contemporary and past migration, international relations, modernity, and the study of religions and civilizations.

The Production of Educational Knowledge in the Global Era / Edited by Julia Resnik (2008), Rotterdam: Sense Publishers.

What impact does globalization have on the production of educational knowledge, and on the way scholars envisage education systems and education in general?

Western education systems are being transformed, and their role redefined, in light of the processes of globalization: education targets are being reshaped in response to global economic needs; education systems are rated according to international rankings and education itself has been packaged into a commodity that can be commercialized worldwide. In addition, globalization prompts more intimate contact with different types of societies, cultures and knowledge that defy our "universal" foundations and research tools. Has educational knowledge developed in a way that enables us to disentangle the new education configurations? In order to respond to this question this edited volume addresses four major challenges:

- to understand the denationalization of education and the need to reconceptualize this transformation.
- to uncover the agents and the tools of educational globalization, such as the knowledge producers, international organizations and role of statistics.
- to explore the implications of the emerging international educational institutions and international curricula.
- to understand non-western education and integrating it into western educational knowledge.

These challenges are located at the core of the production of educational knowledge and are treated from a variety of viewpoints: sociological quantitative and qualitative scholarship, ethnographic accounts, socio-historical perspectives and philosophical reflections. This book contributes to critical thinking about globalization and educational knowledge and, at the same time, opens our spirits to the theoretical opportunities and educational

פרסים ומענקי מחקר לסוציולוגים

האגודה הישראלית לקרנות מחקר וחינוך

♦ **אליאס נלי** – אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
מיעוטים אתניים ותקשורת בפרספקטיבה השוואתית:
ייצוג תקשורת של יהודים דוברי-רוסית בחבר העמים,
ישראל וגרמניה.

♦ **כהן-זדה דני** – אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
התפלגות הדתות, פלורליזם הדתי והביקוש לחינוך דתי
בארה"ב.

♦ **מנדל הדס** – אוניברסיטת תל אביב
היבטים מגדריים באי השוויון המעמדי: בחינת הקשר בין
ריבוד מגדרי ומבנה השכר בארה"ב בחצי המאה
האחרונה.

הקרן הלאומית למדע ISF

♦ **בירד-דוד נורית** - אוניברסיטת חיפה
Personhood "בבית": חקירה אתנוגרפית של ייצור בית
בתרבות הצרכנית של מעמד הביניים בישראל
מענק מחקר שנתי ל-3 שנים בסך 101000 ₪

♦ **גרינברג לב** – אוניברסיטת בן גוריון
ראשית הסכסוך הישראלי-פלסטיני, 1939-1929 -
פרספקטיבה של היסטוריה מוסדית
מענק מחקר שנתי ל-3 שנים בסך 101000 ₪

♦ **הקר-דרור דפנה** – אוניברסיטת תל אביב
אינדיבידואליזם ומשפחתיות דרך עדשת ההורשה
מענק מחקר שנתי ל-3 שנים בסך 78000 ₪

♦ **כזום עדיזה**, האוניברסיטה העברית
זהויות אתניות ואי שוויון בקרב יהודים שהיגרו לישראל
בשנות החמישים
מענק מחקר שנתי ל-4 שנים בסך 70000 ₪

אורי דורצ'ין, "זמן אמת": יצירת ההיפ הופ בישראל ויצירת הישראליות בהיפ הופ, מנחה: פרופ' פרן מרקוביץ'

קרן מזוז, ברבורים מנייר: זרות, סיעוד, עבודה ומינהלת ההגירה במעבר בין מדינת ישראל למשפחה יהודית, מנחה: פרופ' פרן מרקוביץ' וד"ר אנדרה לוי

דגנית מנור, "שומרים על הבית, מתנדבים למשמר האזרחי": מבט כלפי השיח האזרחי המגויס בישראל, מנחה: ד"ר אנדרה לוי, ד"ר ישי טובין

סיגל רון, שיחים של מזרחיות: דור ראשון ושני של מהגרות מזרחיות בעיר פיתוח בישראל, מנחה: ד"ר פנינה מוצפי-הלר

ליאב שדה-בק, תרבות האבל וההנצחה באינטרנט: המקרה הישראלי, מנחה: ד"ר ניצה ינאי, ד"ר פייגה מיכאל

הצעות עבודה

קול קורא: משרת מרצה במחלקה לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה, אוניברסיטת בן גוריון

המחלקה לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה באוניברסיטת בן גוריון בנגב מזמינה בעלי/ות תואר דוקטור (או שיקבלו את התואר עד אוקטובר 2010), המתמחים בשיטות מחקר כמותניות להגיש מועמדות למשרה תקנית. עדיפות תינתן למועמדים/ות אשר ביכולתם/ן ללמד קורסים במתודולוגיה כמותית מתקדמת ברמת הב.א. והמ.א וכן להנחות סטודנטים בתחום ואשר שולטים בשפה העברית. מועד המינוי המיועד החל באוקטובר 2010 (בהתאם לאישור תקציבי).

יש לשלוח מכתב מלווה המתאר תוכניות מחקר נוכחיות ועתידיות ותחומי הוראה; קורות חיים ורשימת פרסומים; דוגמאות של פרסומים ושמות וכתובות של שלושה ממליצים עד ה-1 במרץ 2010, לפרופ' אורי רם, ראש המחלקה לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה, אוניברסיטת בן גוריון בנגב, ת.ד. 653, באר שבע.

דוא"ל: uriram@bgu.ac.il

(נא לשלוח לכתובות דואר רגיל ודואל במקביל)

גליון יוני 2010

לקראת הגליון הבא של המידעון, המערכת מזמינה את חברי האגודה לשלוח מאמרים והודעות בנושאים הבאים: כנסים, קולות קוראים לכתבי עת, פרסום ספרים סוציולוגיים חדשים, הצעות עבודה לסוציולוגים וזכיה במענקי מחקר, וכתבות קצרות מעניינות בנושאים רלוונטיים **עד לתאריך 1.5.2010** לכתובת: האגודה הסוציולוגית הישראלית, החוג למדעי ההתנהגות, המסלול האקדמי המכללה למינהל, שד' יצחק רבין 7, ת.ד. 25073 ראשון לציון 75190 או בדואר אלקטרוני: liatmi@hdq.colman.ac.il

♦ **לוי גל, מסאלחה מוחמד** – האוניברסיטה הפתוחה חינוך אלטרנטיבי: לקראת מרחב חינוכי ערבי חדש מענק מחקר שנתי ל-3 שנים בסך 101000 ₪

♦ **קדרון קרול**, אוניברסיטת חיפה בעקבות רצח עם: מחקר השוואתי בין-תרבותי על עבודת זיכרון של דור שני לטראומה בקרב ישראלים, קמבודים וקמבודים-קנדים מענק מחקר שנתי ל-3 שנים בסך 39000 ₪

♦ **שמיר רונן**, אוניברסיטת תל אביב חשמול יפו-תל-אביב 1921-1927: גישה סוציו-מרחבית מענק מחקר שנתי ל-3 שנים בסך 109000 ₪

האגודה הסוציולוגית הישראלית מברכת את

ד"ר קלקין-פישמן זבורה

על קבלת תואר דוקטור כבוד:
Doctor honoris causa

באוניברסיטת יואנסו
(בקרום אוניברסיטת מזרח פינלנד)
ב - 28 באוגוסט, 2009

פרס צ'צ'יק למחקרי ביטחון לשנת 2008 המכון למחקרי ביטחון לאומי (INSS)

פרופ' יגיל לוי - האוניברסיטה הפתוחה
ספר בנושא: "מצב העם לצבא הפריפריות" (הוצאת כרמל, 2007)

מכון וולטר ליבך לחינוך לדו-קיום יהודי-ערב אוניברסיטת תל אביב

מוחמד אבו נסרה, אוניברסיטת בן גוריון
יזמות עסקית משותפת בין יהודים ופלסטינים אזרחי ישראל

דוקטורים חדשים לסוציולוגיה

אוניברסיטת בן גוריון

דפנה שיר-ורשט, "טובות לאהבה": גולות אדם-חיה בישראל, מנחה: פרופ' פרן מרקוביץ'

גילי ברור, "הבועה": קריות היי-טק כתרבות מרחבית של מעמד המידע החדש בישראל בעידן הגלובלי, מנחה: פרופ' אורי רם

הכנס ה-41 של האגודה הסוציולוגית הישראלית

"ההיררכיה בסוציולוגיה העולמית ומקומה של הסוציולוגיה

הישראלית בתוכה"

יתקיים בימי שני ושלישי, 15-16 בפברואר, 2010

במכללה האקדמית גליל מערבי בעכו

בישיבת המליאה החגיגית, תידון ההיררכיה בסוציולוגיה העולמית עם התייחסות לישראל בהשתתפות

פרופ' Michael Burawoy מאוניברסיטת ברקלי, סגן הנשיא לאגודות סוציולוגיות לאומיות באגודה הסוציולוגית העולמית (ISA) והנשיא לשעבר של האגודה הסוציולוגית האמריקנית (ASA)

פרופ' Sujata Patel, סוציולוגית בכירה בהודו וחברת ההנהלה של ISA
פרופ' סמי סמוחה, נשיא האגודה הסוציולוגית הישראלית

אחת משתי המיני-מליאות שיתקיימו ביום השני של הכנס תדון בשאלה של מצב הסוציולוגיה הישראלית, קשריה עם המערב ואם עליה לשנות כיוון המיני-מליאה האחרת תדון בשיתוף פעולה או תחרות בין מרכז ופריפריה בחינוך הגבוה

בכנס יתקיימו מושבים רבים שיעסקו בקשת רחבה של נושאים סוציולוגיים, כולל: סוציולוגיה של הפוליטיקה, הצבא, הכלכלה, העבודה, ארגונים, המגדר, המשפחה, החינוך, הבריאות והתרבות

תוצג תערוכת פוסטרים בנושאים סוציולוגיים מגוונים

ביום שלישי, 16.2.2010, ייערכו שני סיורים מיוחדים:

סיור אחד לעכו: יחסי יהודים-ערבים בעיר וסיור שני לסכנין: בעיותיה החברתיות של עיר ערבית **הסיורים** אינם כרוכים בתשלום אולם, על מנת לאפשר היערכות נאותה, יש להירשם **עד ה-1.2.2010** באמצעות מייל info@wgalil.ac.il ולצרף במייל את הפרטים הבאים: שם הסיור המבוקש, שם משפחה ופרטי, שם המוסד, כתובת דוא"ל, מס' טל' נייד.

ביום שלישי, ה-16.2.2010, בשעות 14:00-15:15 יתקיימו מפגשים של הקהילות המקצועיות של האגודה (לפי סדר א-ב): ארגונים ועבודה, בריאות ורפואה, הגירה ודמוגרפיה, גוף מיניות ורבייה, חינוך, מגדר, משפחה, סטייה ובעיות חברתיות, צבא

קיימת אפשרות לחנייה חינם בחניון הקמפוס

הרשמה מוקדמת לכנס מקנה הנחה ניכרת בדמי השתתפות

הרישום המוקדם באמצעות הדואר ייערך עד יום 1.2.2010 מי שלא יספיק, יירשם בכנס עצמו

טופס ההרשמה לחברות ולכנס 2010 נמצא

באתר האגודה <http://www.israel-sociology.org.il>

תכנית הכנס ופרטים נוספים יישלחו לחברים הסוציולוגים בדואר האלקטרוני ויעודכנו באתר האגודה לפרטים נוספים, ניתן לפנות לליאת מילביצקי מזכירת האגודה, בדו"אל mliat@colman.ac.il